

Előfizetési árak:
 egész évre 4 ft., félévre 2 ft.,
 negyedévre 1 ft.
 Egyen szám ára 8 ke.
 hirdetések mezeikelt árak szerint.

A lap megjelenik minden osz-
 törtökön.
 Felelős szerkesztő:
ENDRE JÁNOS

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 hova a lap szerkesztéséhez
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adódnak.

Kiadóhivatal: Arpad-ut 20.
 hova a lap anyagi részét illető köz-
 lemények és előfizetési pénzek küldendők.
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

UJPEST-ÉS KÖRNYÉKÉNEK TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

Tűzoltóságunk.

A Löwy-féle gyártelep égése ismét alkalmat ad nekünk az ujpesti tűzoltóságról megemlékezni.

Több mint negyedszázada mult el azóta, hogy az ujpesti önkéntes tűzoltótestület létesült, s daezára annak ez a testület máig sincs rendesen szervezve, holott ez a testület volna hivatala 40 ezer lakosnak vagyonaát a pusztító elem ellen megvédeni. Megvédené ő azt, de nem képes. Miért? Mert Ujpest lakosai a testület érdekében nem tesznek semmit, holott ilyen humánus intézményt minden polgárnak kötelessége volna támogatni és annak ügyét szíven hordani.

Ez a testület igyekeznék feladatát a legjobb erő és tehetsége szerint teljesíteni, de nem képes arra, mert nincs a ki támogassa és segítse.

Először már magában a tűzoltó-testület vagyonaát képező szerek sincsenek kellően biztosítva. Szivattyúi és egyéb értékes felszerelése egy fabödében vannak elhelyezve, melynek csak egy véletlen szikra kell és hamuvá ég minden. Örtanyája nincs és ezért az éjjeli őrszolgálat sem lehet rendszeres, ez pedig tűzbiztonságunk érdekében nagyon fontos. Tehát sürgős szükség volna, ezen szemlátomást gyarapodó községben, e humanizmus szolgálatában álló tűzoltótestületnek biztosa és méltó helyet adni. Egy másik hátránya a tűzoltó-testületnek az a sajnos körülmény, hogy nem részesül kellő községi segélyben, pártoló tagjai sincsenek, tagsági díj nem foly be, azután rendszertelen szervezete miatt nem kap működő tagokat sem. A főparancsnok maga képviseli az összes

tisztségeket. Ő főparancsnok, pénztárnok, szertárnok, elnök stb., szóval ő vezet az egylet belső viszonyait, technikai dolgait, amit egy ember végezni képtelen. Ezért nagyon üdvös volna, ha a főparancsnok egy gyűlést hívna össze és az egyesületet újból szervezné.

Tudjuk jól, hogy Ujpest község, neki köszönheti a tűzoltói intézményt, mert 1871-ben ő volt az önkéntes tűzoltó egyletnek megalkotója, de ma, midőn Ujpest annyira megnagyobbodott okvetlenül szükséges, hogy a tűzoltói intézmény a viszonyokhoz képest átalakuljon. Ma már egy ember képtelen a testület ügyeit vezetni és okvetlen szükséges, hogy a főparancsnok mellé egy másodparancsnok, elnök, titkár, pénztárnok, szolgálatvezető stb. választassák.

Ilyen körülmények között azután bizonyára több és tekintélyesebb működő tag is fog jelentkezni. Szép példát vehetünk magunknak Rákospalota községtől, mely néhány év lefolyása alatt egy minta-tűzoltóságot birt létesíteni, mely minden tekintetben megtevel hivatásának.

Közügy iránti érdeklődés jőjjön el a te országod! Mert országos szabályrendelet intézkedik az iránt, hogy tűzoltóságnak lenni kell, tehát két eset áll elő: vagy községi fizetéses tűzoltóságot szervezni, vagy az önkéntes tűzoltóságot intensivebbé fejleszteni és községi segélyben részesíteni.

A fizetéses tűzoltóság fenntartása sokkal nagyobb összeggel terhelné meg a már agyis megterhelt községet, tehát a jelenlegi önkéntes tűzoltótestület fenntartása volna a legegyszerűbb, ha az egyesület szükségleteinek fedezéséről

a községi költségvetés gondoskodnék. A legégetőbb szükség volna azonban egy őrtoronyra, őrtanyára és mászótárra, azok nélkül tűzoltói szolgálat nem is képzelhető.

Ennél fogva kérjük a községi előljárógot, lenne szives az ügyet szívére venni és a tűzoltói intézményt jobban felkarolni, hogy nyugodtan hajthassuk le fejünket pihenőre és ne kelljen folyton és folyton rettegni a pusztító elem szomorú rombolásától, a legnagyobb veszélytől, a tűzveszélytől, mely egy pillanat alatt koldusbotra juttathat.

A magasztos cél, mely állandóan szemünk előtt lebeg, a felebaráti szeretet édes melegével hevíti kebleinket és buzdít bennünket további munkára, további kitartásra, emberbarátaink vagyonaát megvédésére, de céljaink elérésére a község és lakosainak támogatása szükséges.

Eichel Vilmos,
 képesített tűzoltó altiszt.

A képviselőtestület közgyűlése.

F. évi márczius hó 3-án.

Jóval a közgyűlés előtt szelteben-hosszában a községben arról beszéltek, hogy a közgyűlés viharos lesz, mert néhány ujonnan bevalasztott képviselő a választóknak örömet és derült perczeket szerzendő, egy kis obstrukciós kirohanásra készül és minden ellen szavazni fog, ha jó, ha rossz.

És ha az ujpesti Falbok jóslata nem is teljesült egészben, úgy a kirohanást rendező uraknak megis sikerült néhány gyengébb szívűt megnyerni és az előjáróság néhány javaslatát leszavazni.

Igaz, hogy azért a Duna nem lépett ki a medreből, a községi előjárókat sem riasztotta el attól, hogy ezentul is a község jól felfogott érdekeiben fogják javaslataikat a közgyűlés elé terjeszteni, de az idő a sok agyonbeszélés közben megis elmúlt, úgy hogy

A „KÖZÉRDEK” TÁRSZÁJA

Az „Ujpesti tanítói segélyegylet” zártkörű hangversenye és táncestetéje.

(1898. évi márczius hó 5-én)

Egy polgári leányiskolabeli növendék, a serdültebbek közül való, közli velem, hogy írásbeli dolgozatként a következő feladványt adta neki tanárnoje.

Feladvány: »Megengedtetven önnek kivételesen, hogy a tanítói hangversenyen és táncestetéjen részt vegyen, ezen alkalomból stílisztikai gyakorlatul írja meg a mulatság lefolyását azon mozzanatokkal, a melyek az ön képelete szerint feljegyzésre méltók.»

A leányka megijedt a feladattól és kért, hogy segítsek a baján, irjam meg én, majd ő lemásolja és mintha az ő szerzeménye volna benyújtja.

Ebbe nem mentem bele, ellenben megígertem, hogy itt-ott, ha majd kell, javítok a leíráson.

Ezt az ígéretet pedig azért tettem, mert ezzel magamat véltem megkímélni. Ugy gondolkodtam, hogy az a leányka, amilyen szorgalmas és élénk képzelőlehetőségű, el nem musztja feladatát megoldani. Ha aztán nekem

átadja correctio vegett, már akkor en kész tudósítást kapok, a miért nekem kellene kör-mölnöm.

Számításomban ezuttal csalatkoztam. A leányka, a polgári iskolai növendék stílygyakorlata nem ütött ki úgy, mint a hogy én gondoltam.

Igy dolgozta ki a feladványt:
 »A nap leáldozott és utánna nagy sokára jelentette a »Telefon-Hírmondó«, hogy pontos zónaidő: 7 óra 30 perc, azt az időközt, a mikor a nap sugarai fáradtan alámerültek a végtelenségbe és a pontos zónaidőt jelezte a »Telefon-Hírmondó«, kedves anyám arra használta fel, hogy szöke hajamat rendbe hozta, fehér túlangleruhám fodrait igazgatta és oktatótt arra, hogy a mulatságon miként viselkedjem.

Mindez csak úgy rémlik kepeletemben, mert valójában nem igen éreztem, hogy kedves anyám mit művel hajammal, ruhám fodraival, legkevesebé hallottam, hogy minő utasításokat ad viselkedésemre nézve.

A szívem dobogott, az eszem pedig már ott járt valahol a »Polgári kör« tájékán.

Ezek egyikét sem tartottam bűnnek, s azért szívem mindinkább jobban dobogott a míg a berkocsi kedves anyámmal együtt a »Polgári kör« bejárója elé nem röpített bennünket.

A mikor a kocsiból kiszállottunk, szívem dobogása megszűnt, szemem pedig elhomályosodtak, mindezek helyett azonban leltem kezdett remegni. Most, a mikor visszagondolok a történetekre, emlékezem, hogy egy frakkos fiatalember, a kinek gomblyukában basaróza alakú és nagyságu fehér szegfű díszelgett, elegans meghajlás után, karját ajánlotta fel és az emeleti terembe vezetett, e közben sok mindent csevegett, a mit én ugyan nem értettem, de a mi nekem mindazonáltal nagyon szépnek tetszett. A terembe lépve, lelkem remegése is megszűnt, amde göröcsök fogtak el és olynemű ájulási rohamok leptek meg, mint a bűnöst, a kit a regenyben varatlanul lepleznek le. Ott ültek már a teremben az igazgatóno, a kisasszonyok, a tekintetes asszonyok, a tanár és tanító urak. Mind, valamennyien reám néztek, mintha el akartak volna nyelni tekinteteikkel! Mintha valamennyien azt kérdezték volna szigorú pillantásaikkal, hogy mit keresek én ott? Ekkor azt képzeltem, hogy barányka vagyok s a farkasok közé kerültem. Ezt a gondolatomat megbántam és erősen feltettem magamban, hogy a husvétli gyonás alatt ezen bűnömet megvallom s feloldást kerek alóla. A megbánás érzetét a tekintetes asszouy, a ki az írásbeli feladatot adta, ébreszté fel bennem, s a ki biztatolag intett felém, a kit aztán én a

a közgyűlést másnap folytatni kellett. Különben egyéb baj nem történt.

Első sorban konstatálnak kell, hogy a közgyűlés igen látogatott volt.

Azután a napirend előtt Tanos Pál a jegyzőkönyvek szerkesztésére vonatkozólag kívánt utasításokat adni, de Zsoldos János főjegyző, a ki van olyan okos mint Tanos Pál és a szabályrendeleteket éppen úgy ismeri, hajlando Tanos Pál kívánságát teljesíteni és a határozatokat a gyűlés után rövid kivonatokban előterjeszteni.

Dr. Seligmann Jenő a csatornák egészsegtelen vizsgálata miatt indítványozza, hogy azok szifonokkal láttassanak el. Az előjárás e tekintetben már megtette a szükséges lépéseket, a mit tudomásul vettek. Dr. Seligmann Jenő azon kívánságára, hogy az Árpád-úti fakat védő rácsok nagyobb gondozásban részesüljenek, Zsoldos János főjegyző kijelenti, hogy a rácsok rongálói büntetésben részesülnek, különben a jövőben ezen rácsokat egészen mellőzni fogják. Mady Lajos kéri a képviselőtestületet, hogy a múlt ősiesen jelzett két sürgős indítványa a napirend előtt tárgyalassék. A közgyűlés Zsoldos János indítványára a napirendhez való ragaszkodás mellett nyilatkozott.

Következett a napirend:

1. A budapest-ujpesti-rakospalotai villamosvasút aratárfára vonatkozó szerződést tudomásul vettek.

2. Az 1897. évi pótköltségvetés részletes tárgyalását hosszas szövepeles után 22 szóval 20 ellenében elvették.

3. Az 1898. évi rendes költségvetés tárgyalása is ep oly szomorú sorsra jutott, mint a pótköltségvetés és ezt csak akkor fogják tárgyalni, ha a számadások felülvizsgáltattak.

4. Az állandó bizottságok megválasztása, a számvizsgáló bizottság kivételével, az előjárás javaslata szerint történt.

5. A márczius 15-ének megünneplése tárgyában a közgyűlés Zsoldos János főjegyző előterjesztése után Mady Lajos indítványára elhatározta, hogy a márczius 15-ének 50-ik évfordulóját fényesen megünnepli és a program megállapítása céljából az előjárás és képviselőtestület tagjaiból rendezőbizottságot választott.

Ezzel a közgyűlés folytatása a következő napra halasztatott.

F. évi. márczius 4-én.

A gyűlés elején a közsegház építő bizottságban lemondás folytán megüresedett helyre szótöbbséggel Schmiedt Richard választatott meg.

Azután az Árpád-ut átvele került napirendre, a mit elvileg elfogadtak.

Az állami iskolai gondnokság kérelmére Schwarz Mor Jaggott tanító részére 200 frt évi segélyt szavazták meg, mely összeg folyósítása az illető tanítónak nyugdíjaztatása napján fog megtörténni.

Vegre az ujbpesti ref. egyháztanács azon kérelmét tárgyalták, hogy a közsegház ne építtessék a református templom melle, sem

pedig a rom. kath. templom közelébe. A kérelem elvetették. Mady Lajos ezt a határozatot megfellebbezte. Ezzel a gyűlés véget ért.

Nagy tűz Ujpesten.

A vörös kakas mult szombaton ismét felkereste Ujpestet és nagy rombolást okozott. Az emberek ijedten jöttek ki az utcára kerdezésködni, hogy hol van tűz?

A fűreszgyár eg!
Ez a hír terjedt el az egész közsegházban, sőt a fővárosban is. Sajnos, a hír valóban bizonyult.

A váci-úti derekán nagy területen fekvő Löwy David és fia-lete gőztűresz, parket és furnieryárat látogatta meg a tűzveszedelem s el is pusztította annak nagy részei, legalább s százötvenezer forintra menő kárt okozva a tulajdonosoknak, illetve a Fonciere biztosító társulatnak, a melynek a gyárépületek biztosítva vannak. A gyártelep közvetlenül a Dunaaag mellett a Leiner-tele enygyár szomszedsagaban fekszik s esakis a szefesöndes időnek köszönhető, hogy ez a gyár kikerülte a pusztulást.

Hajnali negy ora tájban a gyár éjjeli öre sziporkákat látott felszalni a gyár nagy szárítóépülete tetejének a hátsó részéből. Nyomban tármát csapott. De mire segítség után láthatott volna, már kivágott volt a tetőzelen egy hatalmas langoszlop. A közös veszedelem megszólaltatta a szomszédos gyárak gőzdudait, a melyek veszjele izbe megvitte a segítséget az egő gyárnak. Az ujbpesti önkentes tűzoltóság volt az első, a mely a veszedelem színhelyére érkezett és hozzáfoghatott az oláshoz. Ebben nemokára segítséget kapott a Wolfner-gyári tűzoltókban, a Mauthner-gyár és a rakospalotai önkentes tűzoltóiban, a kiknek nagy érdemük van abban, hogy a szomszédos Leiner-tele enygyárat meg lehetett menteni. Később kivagatott a helyszínerre a fővárosi V. kerületi tűzörség, az önkentesek tűzoltó örsége s utóbb Szerbovszky Szaniszló tűzoltó főparancsnokkal kiment a gőzfekendő készülsége is, de már akkorra lángban állott az egész szárítóépület.

A szárítóház mellett alig két három lépésnyi távolságon áll a gepház három értékes geppele és három kazannal. Ezt a gepházat iparkodtak megmenteni leginkább a tűzoltók, mert a szárítóház megmentése már lehetetlen volt.

Hanem a dolog nagyon nehezen ment, mert a hidroforok vizsugarai daczára is egyszer csak meggyulladt a gepház kátrányos papírral fedett feteje is. Az egész tűzoltó-erőt e helyen összpontosították ekkor s csakugyan sikerült is gátat vetni a veszedelem terjedésének. E védő munkalattal kis híja, hogy nagy szerensselenség történt. A szárítóház ugyanis hirtelen ledült az egyik magas keménye s kidöntötte az épület falát is, a melynek törnelekei közvetlenül a tűzoltók melle zuhantak. Alig, hogy biztonságba helyezték a gepházat, fokozott mertekben megindult a veszedelem a tul-ó oldalon.

Kigyulladt a Leiner-enygyár faból épült szárító-helyisége, a mely szinten egész közel volt az egő részekhez. A Wolfner-gyár tűzoltói azonban nagy ügyességgel támadták meg a veszejezletelt részt s a tűz t meg csirajában elfojtottak.

Nagy baj volt, hogy a gőzfekendőt sehogysem lehetett elhelyezni az apró épületekkel és óriási fatömegekkel elborított gyárudvaron. Nem is vettek hasznát a hatalmas mentő-instrumentumok s nemokára bevittek megint a fővárosba.

Delelött tíz ora fele annyira lokalizálva volt már a tűz, hogy a szomszédos épületeket nem kellett többé félteni, a nagy szárító helyseje azonban meg mindig egy tűzkatlan volt, a melyből szüntelenül ömlött a láng. Egy helyen kekos langkőve csapkodott fölfelé.

Azon a ponton nagyobb mennyiségű petroleum meg kátrány volt elhelyezve a pin-ezeben, a melynek boltozata beszakadt s így beleesett a tűz a melysegebe is. Ez a tűzfeszék különben nagyban akadályozta az olást es nehezen hozzáférhetővé tette a szárítóépület belsejét. Nevezetes dolog, hogy a Löwy-gyárnak ugyanez a része negy évvel ezelőtt egy izben leagott, s akkor is epen hajnalitajan ütött ki a veszedelem. Akkor sem maradt meg az épülethől egy talpalatnyi darab sem, elpusztult volt tisztára. A tűznel kiinn volt már kora reggel Gyalokay rendőrtanácsos, Toth Lajos kapitány es Sztankovics felügyelő egy szakasz rendőrral, a kik a veszedelem helyen föntartották a rendet. A kar, melyet a tűz okozott, felületes bresles szerint százötvenezer forintra tehető.

A tűz keletkezését nem lehetett kipuhaltolni, de azt valószínűen valami alkalmazott gondatlansága okozta. Gyakokay tanácsos két gyanúsított egyent letartóztatott, de ezeket bizonyítékok hiányában meg aznap szabadlabra helyezte.

Heti tájékoztató.

Márczius 31 nap.

10. csütörtök. 40 vótannu. Mazzini Jozsef, olasz agitator megh. 1872 Lapun szerkesztö-segenek szoborünnepölve a »Telefon-Humondó«-ban d. u. 5-6 óráig.

11. péntek. Heraklius. Edtyös Karoly orsz. képviselő szül. 1842.

12. szombat. Gergely. Stanley fölfedezi a Congo államot 1877.

13. vasárnap. Ernő. II. Jozsef császár szül. 1741. Az »Ujbpesti iparlestület« közgyűlése d. u. 2 órákor. Az »Ujbpesti polgári kör« közgyűlése d. u. 4 órákor.

14. hetfo. Matild. A felső tábla elfogadja Kossuth Lajos felirati javaslatát 1848.

15. kedd. Kristóf. A szabadság, egyenlőség es testvériség kihirdetése Pesten 1848. A szabadságünnep 50 éves évfordulójának megünneplése.

16. szerda. Henrika. Hunyadi László fejeztetett Budán (vár) a Szt. György teren 1457.

Rotter Malvin asszonytól tanult rococo pu-kedlivel üdvözöltem.

Ezzel mindent jóvá tettem.

Az igazgatónó rideg, fagyos tekintete szelidde, biztatóva módosult, a kisasszonyok, a tekintetes asszonyok, a tanár es tanító urak mosolyra fogták a dolgot, a mi engem megnyugtattott.

A hangversenyt már otthonosabban hallgathattam végig, ambár a fehér szegfűs fiatalember egy pillanatig sem szűnt meg beszélni a »sonata«-ról, »etude«-ról, »rapso-dia«-ról, »simfonia«-ról, közbe vegyilve szívet, lelket, bajt, illatot, napot, holdat es csil-lagokat. Sőt akart még valami mást is mon-dani, de ezt már reám bizta, hogy találjam kí én. Én bizony nem tudtam kitalálni. Ab-ban maradtunk, hogy majd megmondja, ha már nem járok az iskolába.

E közben vége lön a hangversenynek. Nagyon szép volt, mert igen lapsóitunk a sze-replőknek. A hangverseny után táncz következett. Csárdás volt a kezdet. Mi más volt ez, mint a hogy Rotter Malvin asszony tanította. Ott szabályos lépésekben, útemre lejtünk, míg itt úgy ugráltunk, a hogy nekünk tetszett. Mig ott a tánczos feszes, hallgatag, addig itt »haja-tyuhaja«, »csak szivesen« »sohse halunk meg« kiáltások vegyültek a zene

hangjaiba. Most is hallom e kiáltásokat, oly kedvesek voltak.

A táncz, azt hiszem, tartott volna a vég-telenségig, ha ott nem lett volna az igazgatónó, a kisasszonyok, a tekintetes asszonyok es a tanító urak, a kik aztán az en kedves anyam-mal együtt megadták a jelszót, hogy elég volt!

A mikor haza értünk, a nap hatalmas korongja bujt elő a keleten, mintegy azt mondva: ebredjenek, nappal van. Mi meg akkor térünk aludni! Ezert aztán meg is ha-ragudott, mert elbujt a felhők közé. Nyilván azért esett az eső vasárnap.

Ezt a naiv dolgot írta meg a leányka, a mivel rajtam nem igen segített, mert ebből a mulatság lefolyásáról az olvasó közönség vajnai keveset tud meg.

Nem. Postafalozzi követői, az ujbpesti paedagógusok, látebb, részletesebb tudósítást vár-hatnak.

Ez pedig még is reám maradt. Kezdjük el. Sebfitben konstatálom, hogy a nagyobb-részt tanító- es tanítónékból álló rendezőse-g, ezuttal a minis-teri rendelettel szigorúan meg-határozott 3/8 óránál előbb jelent meg, hogy tulajdonukka vált szivesseggel fogadhassák az előadás kedves hallgatóit.

Azt sem hallgathatom el, hogy az előadás

megkezdése előtt muzikával szorakoztattak a hallgatókat, hogy a figyelmet es fogalmat előkészítsék, a lelket es szívet az előadandók iránt »fogékonyvá« tegyék.

Nem kellett Beniczky I. »A nők hivatása«, Lederer Ábrám. »A szoktatás módszere«, Diesterweg »Utmutatás« vagy Szippán Vilmos »A magyar felsőbb leányiskolák multja es jelene« munkáikat tanulmányozniok; ezek nélkül is gyönyörűen tudták alkalmazni a gyakorlati módszert.

A hangverseny műsora es tánczrend ar-ról tanuskodik, hogy a tanítók a »éltakozási rendszernek« hívei. Aztán kitént, hogy hódít-tani is tudnak. Az új »műkedvelő« enek es zenekart« értem Ezek, ifj. Erkel Sándor karnagy vezénylete alatt ezuttal leptek először a nyilvánosság ele. Figyelembe vevé azt, hogy a műkedvelők csak néhány hete tanulnak össze, a mit előadtak elég jól ment, leszámítva az első piéccet, a hol a kar ingadozott.

A műsor második pontját Illek Margit fölhötte ki, előadva zongorán; La Sirenet Szekelytől es Siposs Magyar Ábrándiját. Sok technikai ügyességet árult el a kisasszony, er-zessel, diszkretül játszott.

A vonós sextettel jól összetanulva adta elő a műkedvelő zenekar, míg a Parla waltzert Berényiné Hazafy Hermin asszony, a nála már

HIREK.

Tisztelettel értesítjük olvasóinkat, hogy lapunk szerkesztősége ma este 5-6 óráig a »Telefon Hírmondó« kedves kis hallgatónak szobor-ünnepélyt rendez.

— **Hazasság.** Kramer Zsigmond f. évi márczius hó 20-án d. u. 4 órakor tartja egybekezeset a rakos-palotai izr. templomban, Berger Rozsika kisasszonnyal, Schwartz Mor és neje kedves leányával. Boldogság kísérje frigyüket!

— **A mi szobor-ünnepélyünk.** Lapunk szerkesztősége, abból az alkalomból, hogy ő felsége szeretett királyunk tiz szoborban örökíti meg hazánk történelmének kimagasló alakjainak emlékeit, ma esütörtökön este 5-6 óráig a »Telefon Hírmondó« piczike hallgatónak szobor-ünnepélyt rendez. A szobor-ünnepély műsora a következő: 1. »Ima« Erkel Ferencztől. Zongorán előadja: Kager Jolán. 2. »Hymnus« Éneklik: Janovics Ida és Kager Fanni. 3. »Királyének«. Költemény Komócsy Jozseftól Szavalja: Ungerleider Geza. 4. »Király-hymnus« Jókay-Hazsinszkytól. Éneklik: Kager Fanni és Kovács Etel. 5. »Emlékbeszéd« Mondja: Endre János. 6. »Boldogtalan voltam« Dal Hazsinszky Gusztávtól. Énekli: Bujdosó Mariska. 7. »Éljen a király« Költemény Rudnyanszky Gyulától. Szavalja: Janovics Ida. 8. »A pásztorfiú« Dal Kufflay Izabellától. Énekli: Bujdosó Mariska. 9. »Előre« Költemény Tóth Kálmántól. Szavalja: Ungerleider Geza. 10. »Rakóczy-induló« Zongorán előadja: Kager Jolán. Kedves gyermekeink! Figyelmesen és áhitattal hallgasátok meg szobor-ünnepélyünket!

— **Az »Ujpesti ipartestület«** jövő vasárnap tartandó közgyűlése ele nagy érdeklődéssel tekintenek az iparosok. Különösen az elnöki szék betöltése kell nagy figyelmet. A mint értesülünk, az elnöki tisztségre Kilián Gabornak van legtöbb kilátása, mert ő azelőtt közel 10 évig alelnök volt, azután az iparosok tekintélyes része ő mellé csoportosult. Ez ügyben ma esütörtökön este 7 órakor az »Iparos Kör helyiségében (Árpád-ut 70. sz.) értekezlet lesz. Kívánatos volna, hogy ezen az értekezleten az iparosok minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **A szabadság ünnep Ujpesten.** A szabadság ünnep 50 éves évfordulóját méltó kegyelettel és nagy fejnnyel készül megünnepelni Ujpest hazafias közönsége. Az ünnepély rendezését Mady Lajos ref. lelkész a képviselőtestület legutóbb tartott ülésen tett indítványa folytán a közsegi előjáróság vállalta magára. A közsegi előjáróság az ünnepély minél fenyesebb tetele czéljából több értekezletet tartott, a melyeken az ünnepély sorrendjét a következőképen állapította meg: 1. Márczius 15-én d. e. 9 órakor az összes templomokban hálaadó istentiszteletek tartatnak. 2. Az újpesti temetőben nyugvó 48-as honvedek sírjait megkoszoruzza a képviselőtestület és erre d. e. 10 órakor a hálaadó istentiszteletek

megtartása után testületileg vonul fel. Gyülekezés a rom. kath. templom előtt a meghívott egyletekkel. Beniczky Lajos 48-as honvedezredes sírjánál az alkalmi beszédet Csepreghy Pál közsegi képviselő tartja. Ezenkívül a következők sírjai koszorúztak meg: Horváth Ferencz honvedőrnagy és volt közsegi bíró, Pasche Lelcsüek Maria honvedőrnagy, Mártonffy Frigyes honvedőrnagy és író, Dr. Seligmann Mor honvedezredorvos, volt közsegi képviselő, Kracher Károly honvedőrnagy, volt közsegi képviselő, Keil Károly 48-as honved, volt közsegi képviselő, Árkay Mihály 48-as honved, volt közsegi képviselő, Hatosy Nandor 48-as honved, volt közsegi képviselő, Lindt János bíró. Ünnepi beszéd tartja Zsoldos János és ezzel kapcsolatban indítvány egy Ujpesten letesítendő szabadság szoborra eszközöndő gyűjtés iránt. 4. Diszbed a »Polgári Kör« nagytermében diszközgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai: Elnöki megnyitó tartja Lindt János bíró. Ünnepi beszéd tartja Zsoldos János és ezzel kapcsolatban indítvány egy Ujpesten letesítendő szabadság szoborra eszközöndő gyűjtés iránt. 4. Diszbed a »Polgári Kör« nagytermében délután 1 órakor. A helyben lakó 48-as honvedek a diszbedben a képviselőtestület vendégei lesznek. Mindazok, akik a diszbedben részt venni óhajtanak e hó 12-ig nyitvánítsák ebbeli szándékukat akár a közsegi előjáróságnal, akár a rendező bizottságnal. A részvételi jegy ára 1 ft 50 kr. 5. Hazafias hangverseny. Este 8 órakor a Colosseumban 50 kros belépődíj mellett. A befolyó összes jövedelem a helyben lakó 48-as honvedek felszegelyezésére fordítatik. Ujpest közönsége valóban a legszebb hazafias áldozatot hozza, ha az elaggott munkakeptelen 48-as honvedeket, a kik a szabadság kiviyasában a legnagyobb áldozatot hozták, az ötven éves évforduló alkalmával megvendogeli és azok segelyezéséről gondoskodik. Azt az áldozatot, a mit a 48-as honvedek ötven évvel azelőtt a nemzet szent oltáiraire leraktak nem lehet meghalálni. Nem rettentek ők vissza a kardok villogásától, az ágyuk morajától, sem pedig a golyó záporától, hanem bátorsággal szálltak szembe a dúló harcokkal, csak hogy a nemzetet dicsősegesen megvédjék és a nemzet legnagyobb kincsét, a szabadságot kiviyhasák. Azóta ötven év zajlott le és a nemzet a helyett, hogy a bator hősöknek boldog napot biztosított volna, nyomorban hagyta azokat. Mindegyike meg van törve és aggodalommal tekint a jövő elé. Ezt érdemelték a nagy hazafiak, a szabadság megteremtői? Nem! A 48-as honvedek mindegyike kiérdemelte azt, hogy a nemzet, a polgártársak öreg napjaikról gondoskodjanak. Tegyük nekik emlékeztetése a nagy nap emléket, vendogeljük meg igaz honfiu szeretettel, segelyezzük őket. Váltsa meg mindenki a hangverseny jegyét, melynek ára az öreg honvedeké lesz! 6. Kiviyagítás. Felkérnek a közsegi polgárai és háztulajdonosai, hogy házaikat zaslódíszszel ellátni és este ablakaikat kiviyagítani sziveskedjenek.

— **Az »Ujpesti polgári kör« közgyűlése.** Az »Ujpesti polgári kör« f. évi márczius hó

13-án d. u. 4 órakor tartja ez idei rendes közgyűlést. A közgyűlés igen élénknek ígérkezik a mennyiben a kör tagjainak egy tekintélyes része a jelenlegi vezetés ellen állást fog foglalni. A közgyűlés tárgya: Elnöki megnyitó, titkári jelentés, Pénzügyi bizottság jelentése, penztárnoki jelentés. A f. évi költségvetés megállapítása, a számvizsgáló bizottság jelentése, Tisztújítás és esetleges indítványok. Mindenesetre kívánatos volna, hogy az egyes tisztségekre ambiciós és anyagi garancziát nyújtani képes egyének választassanak meg, a választmányba pedig olyan egyének, a kik más szellemet tudnak majd a kör beleletebe csepegtetni.

— **Egy magyar művész sikerre.** Diósy né Haudel Berta, a hírneves magyar művész, múlt esütörtökön lépett fel Frankfurtban a filharmonikus hangversenyen. Fidelio nagy ariáját énekelte és egyet erre meghódította a műértő és kényes ízesű közönséget. Hangja, előadása, megjelenése egyaránt hozzájárultak a rendkívüli sikerhez. Az aria bevezése után a zenekar tagjai is zajosan tapsoltak a magyar művésznek. A frankfurti társaság előkelőségei pedig, a kikkel a művész a Rothschild bárónénál tiszteletre rendezett este-lyen ismerkedett meg, gyönyörű virágajándékokkal tejezték ki elismerésüket. Penleken a művész Tannhäuserben énekelte Ersebet szerepet, szenaciós sikerrel. A kiváló művésznek ez különben is egyik legjobb szerepe és a frankfurti közönség a második és harmadik felvonás után számtalanszor kihívta a magyar vendéget és virágokkal halmozta el. Büszkek lehetünk mi újpestiek közsegiünk szülöttjének nagy diadalára. Ezzel kapcsolatban felemlítjük, hogy a m. kir. opera újabb három évre szerződött a művésznővel és fizetést jóval felemelte.

— **A »Magyar Tanítók Kaszinója«-ban** f. évi márczius hó 12-én este fel 9 órakor változatos műsorról érdekes hangverseny lesz. A mint értesültünk a hangversenyen Blaha Luiza asszony, a mi kedves csalogányunk is közre fog működni.

— **A kiszolgált katonák figyelembe.** Ő felsége a király 50 éves uralkodásának legmagasabb emlék-ünnepé alkalomból emléket alapított és ezt az 1848. december hó 2-dikától, 1898. december hó 2-dikáig terjedő időszakban a közös hadseregnel, haditengeresretnel, honvedsegnel, testőrségnel és esendőrségnel szolgált katonák kapják. Az emlékre igényt tartó kiszolgált katonák igazoló okmányaikkal jelentkezzenek minél előbb a községhezatal.

— **Előkelő iskolalátogatok.** Az anyalföldi elemi iskolának — mely a szekestővárosnak egyik a legszebb és a czelnak legjobban megfelelő iskolája, múlt penleken előkei látogatói voltak. Ekkor látogatta meg az iskolát dr. Zsilinszky Mihály közoktatásügyi államtitkar, Berecz Antal miniszteri biztos és dr. Veredy Károly tanfelügyelő. A magas vendégeket Banó József igazgató kalauzolása mellett, nagy figyelemmel tekintettek meg az iskola he-

megszokott bravurral énekelte Erkel Gyula zenetanár zongorakísérete mellett.

A műsor ötödik pontja elmaradt, mert Németh Gyula tanár időközben berekedt.

Azután ismét a műkedvelői zenekar csoportosult a pódiumon és kellő vervevel előadta Ziehrertől a *Romanze-t* és Gillerlőtől a *Loim du bal-t*.

Majd *Andrejka József* (ének), *Dr. Troján Alajos* (gordonka) és *ifj. Erker Sándor* (zongora) Braga »Serenade«-jével leptek meg egybevágó előadásukkal a hallgatóságot.

Végül a *műkedvelői zenekar*, a melyet *Lang Zsigmond* conservatoriumi tanár fellünnö precizitással vezényelt ezuttal is, mint az előbbi számok alatt, *Huber »Bordal«*-ával zárta be a műsört.

Mondanom sem kell, hogy a közreműködők zajos tásban reszesültek; de meg is érdemelték, mert a hangverseny, hogy tanítói nyelven szólják, a lelkeket jól ápolta.

Az *órarend* második tárgya, a táncz, következett.

Itt is jól tudták a tanítók gyakorlati módszereiket alkalmazni, mert különösen a tánczosnók kedelyhangulatát mindvégig *ébre*n tartották.

Hogy a szívkepzés útkaiban is jártasak a tanítók, azt a tánczosnók vidám, mosolygó arcukról könnyen le lehetett olvasni.

Ujpesti szokás szerint, mint a tantermek, úgy e táncsterem is szüknek bizonyult, a mi, ketseggivül, a tanítók által rendezett előadások iránti érdeklődésre vall.

Nyugdíjazásra nem volt szükse, mert valamennyi tanító és tanítónő feyves tanujelet adta munkakepessegenek.

A tandíj is szépen folyt be, a melyet ezuttal, hisszük, nem kell az állampenztarba szalítani, ellenben a tanítók segelypenztarát jelentékenyen fogja gyarapítani.

Hogy a mulatság varakozáson felül sikerült, abban a főrdem *Kiss Béla* igazgató, de reszük van a többi igazgatóknak és a tantestület több tagjának is.

A hangversenyt végig hallgatta Mady Lajos ev. ref., Geduly Lajos ág. hitv. evang. lelkész és dr. Venetiáner Lajos főrabbi.

Végül a hölgyek nevsora. Jelen voltak, *asszonyok*: Lindt Jánosné, dr. Kovács Nagy Lajosné, Geduly Lajosné, dr. Venetiáner Lajosné, dr. Fuchs Ignácné, dr. Hedervári Ernóné, Schmidt Richardné, Papp-Szilágyi Lászlóné, Szerényi Kázmerné, özv. Molnár Ötönne, Endre Jánosné, Fuchs Antalné, Andráj Józsefné, Szabó Jenőné, Kis Belané, Gutkopf Györgyné, Liszer Ignácné, Beczey Gyuláné, Gönczy Pálné, Kager Jánosné, Deutsch Antalné, Ellinger Gyuláné, Petery Sándorné, Si-

sovits Zsigmondné, Gurányi Istvánné, Elefant Józsefné, Grensc Sandorné, Hesz Karolyné, Linter Jánosné, ifj. Schwartz Henrikné, Földes Karolyné, Berényi Antalné, Halasz Istvánné, Wüsztner Henrikné, Petrovicsné Giczy Emma, B-nedek Samu né, Benkovics Imrené, Kriszt Ferenczné, Boday Jánosné, Kanovics Zoltánné, özv. Hocuschorerné, Németh Gyuláné, Doby Antalné, özv. Delli Pálné, Stadler Mihályné, Popper Arminné, Mártonffy Frigyesné, Elszász Oszkarné, özv. Tedesko Sandorné, Rachler Aurélné, Törő Józsefné, Goszthonyi Józsefné, Schiffler Rezsóné, Karic Jeromosné, dr. Koós Gáborné, Nadel Henrikné, özv. Nadel Gusztávné, Illek Nándorné, Kiszling Istvánné, özv. Rotterné, özv. Veszeloovszkyne, Révay Gyuláné. *Leányok*: Illek Margit, Petery Tere, Sisovits Sari és Honka, Gurányi Irma, Pohl Emma, Erkel Sári, Tibay Eszter, Linter Mariska, Gaganetz Matild, Rotter Maria, Somlyai nőverek, Fridrich nőverek, Gallauer nőverek, Baumgarten Etelka, Juhász Ida, Lusztig Emma, Liszer Emma, Balog Paula, Stadler Iren, Nádaskay Valeria, Veszeloovszky Mariska, Liffner Jolán, Mártonffy Etelka, Ballo Zelma, Delli Erna, Boday Emma stb.

Meg kell még jegyezni, hogy a távoimara-dottak mulasztásaikat igazolták. *Krisz-Kraz,*

lyiségeit és az iskola épületben a teli hónapokra elhelyezett gyermek nepekonyhát. Az elékelő vendégek távozásuk alkalmával az iskola nagyszerű berendezése, a tapasztalt rend és pontosság fölött teljes meglegedésüket fejezték ki.

Egy tudós emléke. A hazai tudományos világban érdemes tagja volt Hazslinszky Frigyes, Hazslinszky Gusztáv az úpesti áll. polg. leányiskola jeles enektanarának és zeneszerzőnek megboldogult edes apja, a kiváló botanikus. A kiváló tudós emléket most szoborban örökíti meg a tudományos világ. Toth István mintázta a mellszobrot, melyet a budapesti egyetemi növénytan kertben helyeznek el.

Az alagi nagy akadályverseny és a Rakos díj nevezései. Az Alagon lefutandó tavasi meeting rendkívül érdekes lefolyásnak ígérkezik. Az alagi nagy akadályversenyre (5000 m.) melynek díja 14.000 korona és egy tiszteletdíj, 24 lovat neveztek: köztük Alexander, Blitz, Magyarad, Gehweg, Bajna, Termidor. A versenyt április 3-án futják le. A Rakosi díj (2800 m.) 10.000 koronájáért 33 lovat neveztek, (a múlt évben 21) többek között: Parbeau, Jablunka, Brausepulver, Rache, Termidor, Baffine, Bafek, Singer, Tri-

vial, E verseny leherközése e hó 7-én történt. E versenyt e hó 31-én tartják meg.

Szerkesztői üzenetek.

Dicker Izidor urnak helyben. Szíves tudósításait mindig szívesen közöljük, de azt be fogja látni, hogy f. évi február hó 17-én történt dolgokról, márczius hó elején nem hozhatunk tudósításokat. Elévült tudósításokat egy, a gyors hír szolgálatában álló lap nem közölhet. A mulatságokra szóló meghívót is esztétikón este kaptuk, így tehát ezt sem említhettük fel. Tessék tudósításait — ha azt akarja, hogy az egylettel foglalkozunk — mindig legközelebb szerdán délig beküldeni.

Erdeklődőnek. Nekünk egy cseppet sem tűnt fel, hogy a tanítók mulatságán a gondnokság nem volt kellően képviselve, mert mi megszoktuk már, hogy ott a hol a tanítók érdekeitől van szó, az iskolások, vagy a gondnokság nem igen szokott részt venni. A közleményt eltettük alkalmasabb időre.

Naiva. Arról, hogy a farsang el múlt és én nem ment férjhez, sem mi, sem a farsang nem tehet róla. Reménykedjék tovább, mert tetszik tudni, májusban a mikor a gyöngyvirág úlata elbájolja a férfiakat, köttetnek a legszebb házasságok.

Szabadság hajnala. Ön a versévet valóságos

attentatamot követett el a szabadság magasztos eszméje ellen, a mikor azt megírta. Tehát, hogy az ünnepély fényét vele el ne homályosítsuk, nem a papírkosárba, hanem a tűzbe dobtuk.

Utazónak 100 piaster aranyban a mi értékünk szerint 9 ft 20 kr., 1 piaster ezüst 9 kr. Természetesen mi török pénzt értünk. Szerbiában egy piaster ezüstben 18 kr.

Bátorkodom a n. e. közönség b. tudomására hozni, hogy üzletemben Árpád-ut 14. sz. alatt a szabadságünnepélyek alkalmából u. n. »Szabadságkalapok« valamint egyéb

férfi- és gyermekkalapok

dus választékban kaphatók. A bel- és külföldi gyárosokkal való összeköttetésem folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy **divatos** és **finom** aránimmal t. vevőim teljes meglegedését kiérdemelhessen. Szíves támogatásukat kérve vagyok, tisztelettel:

Drézdner Jeanetta.

Értesítés.

Van szerencsém Ujpest és vidéke nagyérdemű hölgyközönségének b. tudomására hozni, miszerint üzletemben Árpád-ut 19. sz. a mai modern kor minden követelményeinek megfelelő a legújabb divatszertű formákban kiállított

tavaszi és nyári női kalapok

a legnagyobb választékban jutányos áron kaphatók.

Számos éven át e téren szerzett tapasztalataim által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy az igen t. hölgyközönség legnagyobb igényeinek is minden tekintetben eleget tudok tenni.

Nagy választék francia csapot, széles kalapok, úgy esikpekben mint szalmában a legfinomabb kivitelben: bebék-, gyermek- és gyászkalapokban, nagy raktár menyasszonyi és sirkoszorúkban.

A n. e. hölgyközönség b. támogatását és bizalmát továbbra is kérve maradok tisztelettel

Mdm. Berner

divatárúsnő.

1-10

Ruszti borozó

Ujpesten

megnyilik szombaton, márczius 12-én a Jókai és Mária-utcza sarkán.

Jó bor, jó egészség lesz ezentul Ujpesten, mert kizárólag csakis tőkén termett zamatos ruszti hegyi borokat mérnek ott és adnak el kicsinyben és nagyban.

Kapható: Ruszti fehér asztali bor

„ csemege „
„ aszu „
„ verős (burgundi) bor
„ siller bor.

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.
Ültetés távolsága: 15-20 cm.
Talaj minőség: trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.
Pflanzweite: 15-20 Cm.
Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A MAUTHNER-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medvevédjeggyel

valamennyi nagyobb fűszer és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrásy-ut 13. szám alatt letező **Mauthner Ödön** cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jófalkást friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

5-8